

Beretning og Regnskab.

1. Beretning.

Søndag den 30. Maj holdtes Bestyrelsesmøde Kl. 13,30 i Forsamlingshuset i Augustenborg. Alle Bestyrelsesmedlemmer var mødt. Beretning og Regnskab drøftedes. Under Drøftelsen af Beretningen foreslog Dr. Mackeprang, at Bestyrelsen i Stedet for at afholde Møder om Indsamling af private Arkivalier skulde rette en personlig Henvendelse til alle, der har staaet i den nationale Kamp, med Opfordring til dem eller deres efterladte til at aflevere deres Breve o. l. til Landsarkivet.

Samme Dag holdtes Generalforsamling og Aarsmøde Kl. 14,30 i samme Lokale. Her mindedes Formanden den siden i Fjor afdøde Formand, Foreningens Stifter, H. P. Hanssen. Mindetalen tænkes optaget i 2. Halvbind af »Sønderjydske Aarbøger« i Aar.

Sekretæren afgav derefter følgende Beretning for Virksomheden i 1936:

»Historisk Samfund for Sønderjylland« har i Tiden fra 1. Januar til Dato mistet 17 Medlemmer ved Dødsfald. Det maa desværre ogsaa beklage at have mistet nogle ved Udmeldelse. 35 hittidige Medlemmer har i 1936 meldt sig ud. Et af disse har dog skaffet et nyt Medlem i sit Sted. Det burde alle Udmeldere gøre. Helst endda et til. Imidlertid er Forholdet betydelig bedre end i Fjor. Da havde vi 36 Udmeldelser og kun 7 Indmeldelser. I de sidst henrundne Aar har vi foruden de 17 Dødsfald mistet 3 Medlemmer ved Udmeldelse, ialt altsaa 52, men til Gengæld har vi haft den Glæde at modtage 47 nye Indmeldelser. Ialt er vort Medlemsantal derefter nu 637, hvoraf dog rigelig 30 er Bytte- og Frieksemplarer.

Historisk Samfund modtager i Lighed med Amtssamfund norden Aa foruden Tilskud fra Staten ogsaa Tilskud fra Aabenraa, Sønderborg og Tønder Amter og fra Aabenraa og Haderslev By. Derimod har Haderslev Amtsraad vedblivende nægtet det et Tilskud. Endvidere har vi som hidtil faaet Tilskud fra dansk Kultursamfund. Historisk Samfund bringer herved de Institutioner, der har støttet det, sin hjerteligste Tak,

I Fjor holdt Hist. Samf. sit Aarsmøde paa Rødding Højskole. I Forbindelse med det holdt Højskoleforstander Hans Lund Foredrag om Rødding Højskole og Egnens, især Haderslev Amts, Befolkning. Desuden holdt Dr. Hans Jensen, København, Foredrag om den første slesvigske Stænderforsamling, der i 1836 samledes i Byen Slesvig.

Hovedopgaven for »Historisk Samfund for Sønderjylland« er at udgive »Sønderjydske Aarbøger«, der tilsendes Medlemmerne gratis som Vederlag for deres Medlemsbidrag.

Efter at Indholdet af Aargangen 1936 var nævnt, hed det videre:

Det har desuden samlet og udgivet de Taler, der blev holdt ved H. P. Hanssens Jordefærd. De er at faa i Boghandlen for 1 Kr. 40 Øre.

Vi har her paa Als foruden 6 Biblioteker 40 Medlemmer. Det er jo ikke helt daarligt, men der maa dog være flere end 40 historisk interesserede Mennesker paa Als. Og vi har god Plads til dem i vore Lister.

Historisk Samfund har i Forbindelse med Landsarkivet og med pekuniær Støtte fra »Videnskabernes Selskabs Kommission til Undersøgelse af i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie« fortsat Arbejdet for at faa, hvad der i Sønderjylland findes af Arkivalier i Privateje. Der er i December og Januar Maaneder holdt Møde i Haderslev, Sønderborg og Broager med de Mænd, der har lovet at hjælpe Historisk Samfund med dette Arbejde. Dr. Lausten-Thomsen og Landsarkivar Gribsvad var til Stede ved disse Møder, i Haderslev ogsaa Pastor Thade Petersen. Mødet i Haderslev var kun daarligt be-

søgt, i Sønderborg derimod ganske godt, skønt der samme Dag var Mejerimøde, hvor en Del af dem, der ellers vilde være mødt, maatte være til Stede, og i Broager særdeles godt. Der var da ogsaa baade i Sønderborg og Broager Stemning for at gentage Mødet næste Aar, det sidste Sted maaske i Forbindelse med Foredragsmøde. I Haderslev Vesteramt har Thøste Thøstesen i Fæsted fortsat sit Arbejde med at undersøge, hvad der findes af Arkivalier hos Privatfolk, og, naar det er gørligt, at faa det udleveret til Landsarkivet. I Oktober Maaned har dette saaledes modtaget en Aflevering fra ham, og desuden her det igen ham modtaget en Del af Arkivet fra den likviderede Brandforsikring for rørlige Ejendele i Nordslesvig. Ved Juletid bebudede han yderligere en større Aflevering til Landsarkivet, men desværre er han blevet forhindret i at faa denne foretaget paa Grund af Sygdom.

Af vore Tillidsmænd, som har samlet Arkivalier til Landsarkivet, kan især nævnes Gaardejer P. Nissen Ravn, Nederbygaard i Aastrup, gennem hvem bl. a. er modtaget nogle Breve til Redaktør Bjørnshauge og Frue fra deres Datter Fru Risgaard i København, Museumsinspektør Raben i Sønderborg, afdøde Dr. Sarauw i Augustenborg og Gaardejer Andreas Madsen i Blans.

De Møder, Historisk Samfund har ladet afholde, og Bladenes Omtale heraf — Mødet i Sønderborg blev endog omtalt i Radioavisen — har bevist, at der er vakt Opmærksomhed for Sagen, saa at Folk ofte kommer med Arkivalier til Landsarkivet. Dette skyldes altsaa ogsaa for en stor Del Historisk Samfunds Arbejde, selv om det ikke direkte sker gennem dette. Et Par Mænd, der har vist Arbejdet megen Interesse, er Lærer emer. Majbøl i Jejsing og Kontrolassistent Laursen i Bovrup.

Af større Afleveringer af Privatarkivalier, som Landsarkivet har modtaget i det forløbne Aar, skal nævnes en større Brevsamling, bestaaende af 214 Breve m. m. fra Tiden 1885—1919, fra Sparekassedirektør Nis Nissen, Nørborg, der endvidere har overladt Landsarkivet en Forhandlingsprotokol for Borger-

foreningen i Sønderborg og en Regnskabsbog for »Danske Undersaatters Hjælpeforening paa Als« og et Par af Vælgerforeningens Medlemsprotokoller. Der arbejdes nu paa at faa Vælgerforeningens Arkiv, der var blevet spredt forskellige Steder, samlet i Landsarkivet. Endvidere har Landsarkivet modtaget de Arkivalier, der var bleven samlet i Museet i Haderslev, deriblandt en stor Del Udskiftningsakter og Udskiftningskort fra Haderslev Amt, og den største Del af de Arkivalier, der var blevet samlet i Museet paa Sønderborg Slot. Fra Haderslev Skomagerlav er der gennem dets Oldermænd, Hans Dall, modtaget dets Lavsarkivalier. Sønderjydsk Mejeriforening har deponeret sine ældre Protokoller i Landsarkivet. Adskillige Kommunal-Arkivalier fra tysk Tid — hvori der undertiden er indgaaet ældre Ting — er afleveret til Landsarkivet, saaledes af Lærer Majbøl fra Kommunerne i Hostrup Sogn og af Carsten Gregersen i Frøslev for Frøslev Kommune. Man har Udsigt til i en nær Fremtid at faa Pastor Poulsens efterladte Papirer fra Bovlund. H. P. Hanssen havde bestemt, at hans store og righoldige Arkiv skulde afgives til Landsarkivet. Foreløbig er det af Arvingerne sendt til København til Gennemgang af Rigsarkivar Linvald. Naar han bliver færdig dermed, vil det blive overgivet til Landsarkivet, formodentlig en Gang i Løbet af Sommeren.

Under Drøftelsen af Beretningen spurgte Lektor Adler Lund om Historisk Samfunds Stilling til Spørgsmaalet om et Professorat i Sønderjyllands Historie.

Regnskabet balancerede med 6729 Kr. 40 Øre.

Sønderjyllands Maanedsskrift havde 451 Abonnenter. Dets Regnskab balancerede med 1856 Kr. Det havde ladet Hans Thomissons Ordsprog afskrive, hvilket havde kostet 400 Kr.

Til Bestyrelsen genvalgtes de efter Tur afgaaende Medlemmer Sparekassedirektør Nis Nissen, Nørborg, Amtslæge Dr. Lausten-Thomsen, Tønder, og Landsarkivar Gribsvad i Aabenraa. Desuden valgtes Dr. Bock i Haderslev i Stedet for Fri-menighedspræst Thade Petersen, der ønskede at fratræde. Til

Slutning holdt Dr. phil. Ussing fra Sorø Foredrag om det gamle Als. Næste Generalforsamling bestemtes til Søndag den 29. Maj 1938 i Tønder.

Ved et paafølgende Bestyrelsesmøde valgtes Dr. Bock til Sekretær.

Th a d e P e t e r s e n.

2. AARSREGNSKAB 1936.

	Kr.	Kr.	Kr.
Indtægter:			
Medlemsbidrag 1936:			
Postgirokonto	2905.50		1268.55
„Hejmdal's Kontor	472.50		1251.45
			16.06
			2536.06
Statstilskud	560.00		640.00
Dansk Kultursamfund	1000.00		604.00
Kommunale Tilskud	340.00		
Salg af Sdrj. Aarbøger ved Gyldendal..	332.40		
„ ved „Hejmdal“ ..	134.15		
Salg af Mindetaler over H. P. Hanssen	172.50		
Annonceindtægter i Sdrj. Aarbøger ..	248.00		
Renter af Girokonto	15.86		
			100.00
			90.45
			62.90
			52.05
			20.00
			540.90
	6180.41		500.00
	548.99		700.00
			51.85
			831.20
B a l a n c e			
			6729.40
			6729.40

Dr. MICHELSEN, Kasserer.

Regnskabet er gennemset og funden rigtig.

Aabenraa, den 29. Maj 1937.

sign. J. Mogensen

Jakob Petersen

KAMPMANN & HERSKIND ^A|S

Vestergade 2
Telefon 2628
KØBENHAVN

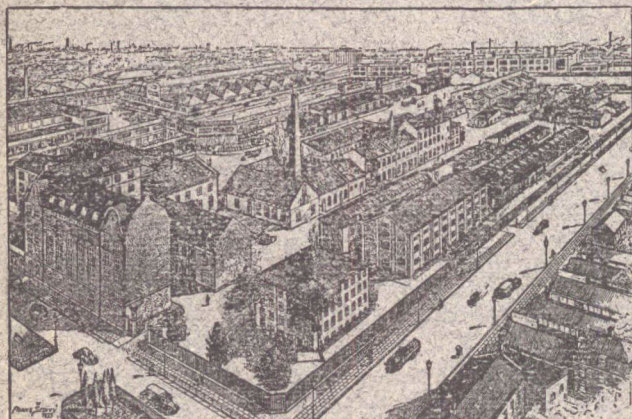
**KUL
KOKS
CINDERS**

Hold paa det danske

BRUG

CODAN S
GUMMI-REUSSERE
OG
OVETRÆKSSTØVLER

Enhver dansk
Husmoder

kender ALFRED
BENZON's Hus-
holdningsproduk-
ter — og bruger
dem!

A/S ALFRED BENZON
København

Støt de sønderjydske Indsamlinger!

Kontoret for Annoncer: Martensens Allé 12, København V. Telefon Vester 7828.

Historisk Samfund for Sønderjylland

udgiver »Sønderjydske Aarbøger« III. Række, og »Sønderjydske Maanedsskrift«.

Bestyrelsen er f. T. Amtslæge Dr. Lausten-Thomsen, Tønder (Formand), Adjunkt Dr. phil. Karl N. Bock, Haderslev (Sekretær), Amtslæge Dr. Michelsen, Aabenraa (Kasserer), Sparekassedirektør Nis Nissen, Nørborg, Seminarielærer Cl. Eskildsen, Tønder, Højskoleforstander Hans Lund, Rødding, Landsarkivar Frode Gribsvad, Aabenraa, Museumdirektor Dr. phil. Mackeprang, København, Pastor H. F. Petersen, Flensborg og som Æresmedlem Frimenighedspræst Thade Petersen, Haderslev.

Formand, Sekretær og Kasserer danner Forretningsudvalg.

Redaktionsudvalget for »Sønderjydske Aarbøger« bestaar af Lausten-Thomsen, Hans Lund og Karl N. Bock.

Redaktionsudvalg for »Sønderjydske Maanedsskrift« danner Lausten-Thomsen og Cl. Eskildsen.

Medlemsbidraget er 5 Kroner aarlig eller mindst 100 Kr. én Gang for alle. Medlemmerne modtager »Sønderjydske Aarbøger« gratis. »Sønderjydske Maanedsskrift« bestilles hos Posten og koster 1 Kr. 65 Øre fjerdingaarligt. I Boghandelen eller bestilt hos Cl. Eskildsen koster det 1 Kr. 50 Øre. Indmeldelser i Historisk Samfund modtages af alle Bestyrelsesmedlemmer.

Opkrævningen af Medlemsbidraget sker ved Tilsendelsen af 1. Halvbind.

Ældre Aargange af »Sønderjydske Aarbøger« kan, for saa vidt de haves (Se Omslaget af 1. Halvbind 1931), faas mod Betaling af tilsvarende Medlemsbidrag: 5 Kr. for en hel Aargang, 2 Kr. 50 Øre for et Halvbind + Porto.

Ogsaa Festskriftet til H. P. Hanssen faas for 5 Kr. + Porto, saa vidt Oplaget rækker.

Nærværende Hefte omfatter undtagelsesvis kun 8 Ark; det er Meningen, at næste Halvbind til Gengæld skal omfatte 12 Ark.

Indhold.

H. Lausten - Thomsen: H. P. Hanssen og Historisk Samfund for Sønderjylland	Side 161—167
Hans Lund: Breve fra J. P. Junggreen	» 168—202
August F. Schmidt: Topografen J. N. Schmidt ..	» 203—212
Gudmund Schütte: Nogle Randgloser til »Sønderjyllands Historie« Bd. IV	» 213—227
Frovin Jørgensen: Aarøsund 1848	» 228—246
H. Lausten - Thomsen: Valdemar Thisted	» 247—265
Peter Skautrup: Sønderjyllands Stednavne	» 266—272
Erh. Qvistgaard: En Afstaaelses- og Præsteenkensions-Kontrakt af Marts 1705	» 273—276
Thade Petersen og M. Michelsen: Beretning og Regnskab	» 277—283

I Hovedkommission hos **Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag,**
Kjøbenhavn,
for Danmark, Norge og Sverige.